

Boerderijnummer	3.1.295
Erfnaam	Erve Matena
Oudste vermelding	1379
Afgebroken	1865, was gelegen op de Whee

Historie boerderij

Matena, ook wel beschreven als Mottena of Montena en soms ook wel Klein-Stoevelaar genoemd, was één van de oudste boerderijen uit het bezit van de heren van Stoevelaar. Omstreeks 1380 was Johan ten Thije, als bewoner van de Stoevelaar, al met deze boerderij beleend. Bij de langdurige erfeniskwesties tussen de van der Wijck's werd er flink gedelibereerd over het bezit van deze belangrijke boerderij. Ook in de leenregisters neemt het een prominente plaats in:

De Matene vor borchleen to Goer mit hore toebehoringhe gheleghen in den buerschap Heryck in den kerspel van Merckloe beleend door:

1379-1382. Jan Tye.

10-09-1394/ca 1417. Johan van den Tye.

30-10-1433. Johan die Roede.

09-01-1452. Johan die Roede na de dood van zijn vader Johan die Roede.

20-10-1457. Johan die Roede.

02-05-1495. Johan van Coevorden na opdracht door Johan die Rode.

21-07-1497. Johan van Covorden Reynaltssoen.

31-07-1505. Reynalt van Covorden, onmondig, na de dood van zijn vader Johan van Covorden. Hulder Wolter van Covorden.

21-07-1518. Reynalt van Covorden.

07-02-1526. Reynalt van Coevoerden Janssoen.

30-11-1531. Reynalt van Coevoerden Janszoen.

22-05-1557. Reynt van Coeforden.

26-11-1574. Goessen van Covorden na de dood van zijn vader Reynt van Covorden.

26-11-1574. Jacob van Covorden na opdracht door zijn broer Goessen van Covorden.

13-10-1619. Borchardt van Couverden na de dood van zijn vader Jacob van Couverden.

22-05-1626. Borchart van Coeverden na de dood van zijn vader Jacob van Coeverden.

21-06-1686. Jacob van Koeverden tot den Stuiveler, luitenant-stadhouder van de lenen van de provincie Overysse.

09-03-1708. Borchard Amelis van Coeverden toe Stuvelaar ende Hengelo na de dood van zijn vader Jacob van Coeverden tot Stuvelaar.

03-03-1714. Johan Philips Cristoffel van Keppel, zoals zijn oom Borchard Amelis van Coevorden daarmee was beleend.

24-02-1729. Jan Philip van Keppel toe Stoevelaar met lediger hand.

Op dezelfde dag werden zijn huwelijksvoorwaarden met Agnes van Rheede van 30-11-1722 bekrachtigd.

25-11-1750. Georg Borchart Unico van Keppel tot Hengelo als beneficiare erfgenaam van zijn al vele jaren eerder overleden broer Johan Philip Christoffer van Keppel tot Stoevelaar.

02-01-1751. Derk van der Wijk als koper, hoewel Georg Borchart Unico van Keppel tot Hengelo tot dan toe had nagelaten Stoevelaar en de andere betrokken leengoederen te zijnen behoeve op te dragen.

14-04-1752. Anna Margareta Klint, weduwe Van de Water, namens haar onmondige zoon Joan Hendrik van der Wijk als testamentaire erfgenaam van Derk van der Wijk. Hulder Hertger Vlier.

22-04-1752. Nicolaas van der Wyck, gemeensman te Zwolle en rentmeester van de geestelijke goederen in Zalland, na de dood van zijn broer Derk van der Wyck, die het leen in 1742 had aangekocht uit de boedel van Christoffel Philip van Keppel tot Stuvelaar, gelijk daarmee voor het laatst Hendrik Raterink, gerichtsschrijver te Goor, als volmacht van Jacob van Coeverden tot Stuvelaar, op 12-07-1656 werd beleend.

1752. Drostambt Twente inv.nr. 349. Van der Wijk x Van der Wijk.

Nicolaas van der Wijk vordert handhaving in zijn bezit van een gedeelte van de nalatenschap van Derk van der Wijk, waarin hij door Jan van der Wijk tot Stoevelaar wordt gestoord. Incompleteet, geen vonnis.

18-07-1756. Jan Hendrik van der Wijk als erfgenaam en leenvolger van zijn overleden oom Derk van der Wijk, burgemeester van Zwolle, met lediger hand.

19-11-1767. Dr. Hendrik Jan van der Wyck, als volmacht van zijn broer dr. Joan Derk van der Wyck, na de dood van hun vader Nicolaas van der Wyck.

31-12-1775. Dr. Jan Willem Racer, als volmacht van Jan Hendrik van der Wyck tot Stoevelaar, na opdracht door dezelfde als volmacht van mr. Joan Derk van der Wyck.

15-06-1785. B. van Megen met de ledige hand, als volmacht van Jan Hendrik baron van der Wyck tot Stoevelaar.

1475. Schattingsregister. Mathena, dat kote. 1 s., bet. 1½ golden r.g.

1602. Verpondingsregister. Zes mudde geseies, ein daghwerck hoilandes, geheel woeste.

De **tienden** over 't guet te Matene beleend door:

25-08-1394. Herman Sticke.

20-01-1415. Idem door Aernt Sticke Hermanszoen.

03-08-1433. Idem door Aernt Sticke Hermanszoene.

De **tienden** over dat land toe Matena met allen sijnen toebehoren, gelegen in dat carspel van Markelo, buirschap Herike, gerigts Kedingen.

1752. Drostambt Twente inv.nr. 348. Van der Wijk x Van der Wijk.

Nicolaas van der Wijk vordert handhaving in zijn recht op de **tienden** van de hoeve Matena bij Goor, in welk recht hij door de pachter van dit goed en door de eigenaar Jan Hendrik van der Wijk tot Stoevelaar wordt gestoord. Incompleteet, geen vonnis, 1752.

1775. Taxatierapport gemaakt van het erve Matena.

Begin 1800 omvatte de veestapel 2 paarden, 3 koeien en 5 kalveren. Het werd altijd in één adem genoemd met het Hekhuis. Het waren dan ook deze beide boerderijen die bij één van de boedelscheidingen in het bezit kwamen van de familie van der Wijck in Breda. Bij een veiling in 1836 kocht Derck van der Wijck beide boerderijen van Jan van der Wijck. Deze verkocht het Matena omstreeks 1855 met 9 hectare grond aan het Weldam, die de boerderij in 1865 lieten afbreken.

Het was gelegen op de Whee, precies op de plek waar nu de Bijnstraat uitkomt op de Coornhertstraat (dus op de huidige straat en het grasveld naast Coornhertstraat 73). In het verlengde dus van de tegenwoordige Mottena's dijk die nabij de blokhut op de Stoevelaarsweg uitkomt en vlak bij de hoge es die bij deze boerderij hoorde.

Het interieur van een löss hoës omstreeks 1910.

Bewoners:

► Eerstbekende bewoner is Jan te Matena wiens zoon Berent in 1675 trouwde met Geesken Loessinck, dienstmeid op "'t huis ten Scharpenzeel". Dit gezin vertrok omstreeks 1679 naar huize Scherpenzeel; mogelijk werd Berent daar tuinman of dergelijke. Opvolgend boer werd toen Willem Matena, afkomstig van Schurink (3.2.065).

► Willem's zoon Hendrick Montena (*1671) trouwde in 1719 met Wilmken Wenning (*1695) uit Stokkum (2.2.140). Ze kregen 4 kinderen, waarvan de oudste zoon Willem introuwde bij de burens op Hekhuis (3.1.270). De andere kinderen zijn uitgetrouwd of jong overleden.

► Opvolger werd namelijk in 1759 Berent ten Senkeldam uit Kerspel Goor die toen trouwde met Hendrina Morsink (*1739). Het stel kreeg 10 kinderen die allen met de familienaam Matena werden ingeschreven. Oudste zoon Jan werd de opvolger.

► Jan Matena (1760-1817) trouwde in 1786 met Berentdina Nieuwhuys (*1766) uit Kerspel Goor. Hij hertrouwde in 1788 met Janna Leuvelink (Markelo 1.3.210) en verhuisde in 1792 met vrouw en kinderen naar de boerderij Plasman (3.2.150). (Jan liet zich vanaf toen met de familienaam Beernink beschrijven).

Toen Jan hertrouwde met Janna werd er een boedelbeschrijving opgesteld waarin o.a. vermeld staat dat de dochter uit het eerste huwelijk een koe, kleding en moeders kiste zal krijgen, waarna de inhoud van die kiste, waaruit duidelijk de welstand van deze familie blijkt, wordt opgesomd:

6 hemden, 9 ellen vlassen doek, 7 neteldoekte doeken, boek met silvere krappen, een gouden slot, een silveren sluithaak, een paar silveren schoen gespels, een paar silveren knopen, 2 paar silveren haken, 2 keurslijven, 4 catoenen, een Swart en 2

sijden stoffen, bruine jakken en blauwe schorteldoek, een rode bayen rok, een Swart sargie schorte, een woldoeken schorte, een zijde gestikte gele rok, een bruin damaste rok, een Swart gestreepte rok, 2 Vriese schorteldoeken, 2 Oostindische rood bonte schorteldoeken, een catoenen borstrok, een Swart schorteldoek, een rode Oostindische halsdoek, 2 handdoeken, een breeddoekse schorteldoek, 2 tierenteise en een pellen tafellaken, eenen sonhoet, 5 witte sakdoeken, 20 mutsen met strepels en kanten, 13 voormouwen, 8 andere mutsen, 3 paar moffen, een paar witte handschoenen, een paar rode moffen en een Swart sargie dedammen schorte.

► Vanaf Plasman kwamen in 1792 Gerrit Tijman (*1750) en Anna Spielen. Zij ruilden toen dus met Jan Matena. Gerrit hertrouwde in 1803 met Hendrina Niezink en vertrok een paar jaar later naar de Flipborg (3.1.090).

► De in Holten geboren Jan Hendrik Knopers (1768-1848) trouwde in 1807 met Berendina Krooshoop (1765-1827) de weduwe van Jan Roelof Hofmeyer. Op dat moment vestigden ze zich, samen met de 3 kinderen uit Berendina's eerste huwelijk, op Matena. Er werd uit deze verbintenis 1 zoon geboren: Jan Roelof Knopers (1810-1882) die we later tegenkomen op o.a. Stoevelman (3.1.280), Modders in Kerspel Goor en Gatjan (3.1.040).

► Opvolger werd de oudste zoon uit het eerste huwelijk: Jan Hendrik Hofmeyer (1793-1851) die in 1819 trouwde met Berendina Vinkers (1782-1857) uit Elsen. Ze kregen 2 zoons waarvan de oudste slechts 1 jaar oud werd. Zoon Jan Hendrik Hofmeyer (1822-1880) trouwde in 1850 met Gerritdina Kranenberg en op dat moment startten ze met een eigen boerderij en wel Dannenkamp (3.1.260). Voor die tijd, omstreeks 1836, was de familie Hofmeyer al vertrokken naar de boerderij Modders in het Kerspel Goor en hier opgevolgd door Berendina's broer Jan Hendrik Vinkers (1789-1843) uit Elsen met 2 knechten en 2 meiden. Het was van korte duur, want al in 1843 overleed de ongehuwde Vinkers.

► Het Matena werd enkele jaren later betrokken door Wolter Snellink/Kooijmans (1814-1876). Wolter was opgegroeid op de Kooy in het Stokkumerbroek (Stokkum 2.3.010), vandaar dat hij de familienaam Kooijmans kreeg en niet Snellink zoals z'n vader heette. Wolter, voordien knecht op Hekhuis, trouwde in 1846 met de in Kampen geboren Jacoba Quee (1822-1900). Het echtpaar kreeg 4 kinderen en daarmee vertrok men, samen met moeder, omstreeks 1855 naar de Potkamp (3.3.220).

Niet lang daarna is deze eeuwenoude boerderij door de slopershamer geveld.